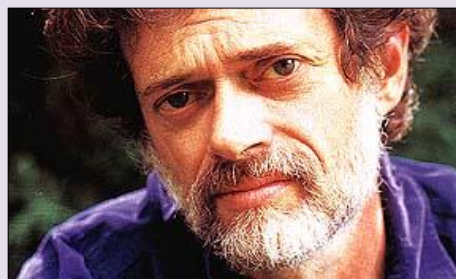

21 december 2012:
EEN RAMPZALIG EINDE... OF EEN NIEUW BEGIN?

Ludo Noens

De Amerikaanse etnobotanist, filosoof en psychonaut Terence McKenna (1946-2000) heeft in zijn korte leven een royale hoeveelheid DMT (dimethyltryptamine) opgerookt. Volgens McKenna, woordvoerder van de zogeheten *Archaic Revival*, opent deze krachtige psychedelische of bewustzijnsveranderende alkaloïde een raam op een reële hyperruimte. Zijn ervaringen met DMT inspireerden hem tot een eigen kijk op het wezen van de sjamanistische zielenreis, maar ook op bijvoorbeeld Ufo's en 'aliens'.

McKenna meende dat het eten van psychoactieve, gedragsveranderende paddenstoelen door onze prehistorische voorouders tot versneld adaptief voordeel heeft geleid. Het zou bijgedragen hebben tot – of de oorzaak geweest zijn van – het ontstaan van zelfbewustzijn, taal en de culturalisering van de menselijke soort ('Stoned Ape' hypothesis).

In het menselijk lichaam worden sporen gevonden van DMT; niemand weet of het daarin natuurlijk wordt aangemaakt (zoals endorfine) of van buitenaf wordt opgenomen.

McKenna ervaarde als eigenschap van een psychedelische DMT-trip dat de verschijningsvorm van de sterk numineuze reactie afhangt van de verwachting van de gebruiker de eerste vijftien seconden na het absorberen van het goedje.

Voortbordurend op eerder laboratoriumonderzoek speculeert hij dat er in het menselijk brein DMT vrijkomt tijdens een moment van buitengewone angst of stress. Naargelang de plaats, toestand of verwachting waarin de betrokkene zich bevindt, mondt dit uit in een Mariaverschijning, een BDE, een Ufo-abduction of een andere gelijksoortige visionaire ervaring.

McKenna benadrukt wel dat het hier gaat om een 'objectieve' manifestatie van wat hij de *Overmind* noemt, het Collectieve Bovenbewuste van de menselijke soort of het transcendentale Zelf van C.G. Jung, maar dan in een mythische, cultureel bepaalde en tijdgebonden verschijningsvorm.

In de fantastische DMT-hyperruimte van de Overmind zou McKenna een horde autonome cartooneske intelligenties hebben ontmoet die hij *self-transforming machine elves* noemt. Deze uitgesproken beweeglijke en glanzende entiteiten produceren via hun muzikaal taaltje onafgebroken fantasmagorische structuren en objecten uit het niets. McKenna garandeert een 20 tot 50% ontmoetingskans met deze zeer communicatieve creaturen voor iedere DMT-gebruiker.

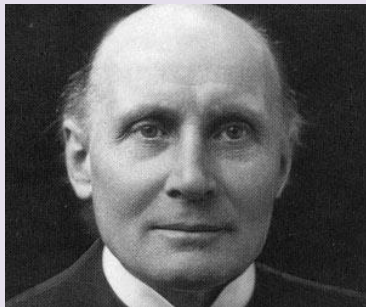
Overigens acht ook de Amerikaans psychofarmacoloog Rick Strassman, die op hetzelfde terrein opereert als zijn vriend Terence McKenna, het niet uitgesloten dat zulke psychedelische entiteiten een objectief leven leiden in een alternatieve 'dimensie'.

Of er een verband is met zijn gedurfde psychedelische avonturen kon niet echt aangetoond worden, maar het zou onverstandig zijn dit te negeren: McKenna leed jarenlang aan migraine en hij stierf op 53-jarige leeftijd aan een ongewoon agressieve hersentumor.

NOVELTY THEORY

Op basis van de procesfilosofie van A.N. Whitehead en een memorabele DMT-trip in La Chorra (Colombia) samen met zijn broer, de etnofarmacoloog Dennis McKenna, ontwikkelde Terence de *Novelty Theory*.

De Britse wiskundige en filosoof Alfred N. Whitehead (1861-1947) gaf met zijn procesdenken nieuw leven aan het wereldbeeld van de Oud-Griekse filosoof Heraclitus (*Panta rei*: 'Alles stroomt').

Whitehead beschrijft de werkelijkheid als één immens dynamisch proces van opeenvolgende, opeengehoopte creatieve ervaringen en gebeurtenissen. In dit evolutief, samenhangend verloop gaat het om de vrije 'gelegenheid tot ervaren' van zowel objectieve als subjectieve elementen (die eigenlijk aan elkaar gelijk zijn).

God wordt door Whitehead dan gezien als een *aangever of uitlokker* van toenemende 'goede ervaringsgelegenheden', vrij om te nemen of te laten. Ultiem doel: maximale 'samengroeiing' of harmonie, die het opnemen van Gods tijdelijke en veranderlijke 'consequente natuur' in Gods eeuwige 'primordiale natuur' mogelijk maakt.

Ook voor Terence McKenna bepaalt of beïnvloedt de Overmind de loop van de menselijke geschiedenis. In feite zou het gaan om een transcendente, teleologische *attractor* aan het einde van deze geschiedenis, vergelijkbaar met het Punt Omega – het Opperbewustzijn of God – van de Franse jezuïet/paleontoloog Teilhard de Chardin. Dit punt Omega trekt de alsmaar meer complexe, 'verinnerlijkte' en 'verloste' mens naar zich toe. De menselijke culturalisering, aldus McKenna, is de kortstondige verstoring in de natuur die het bereiken van het finale punt Omega vooraf gaat.

De Omega, de Overmind, werpt zijn schaduw vooruit (of achteruit) in de historische tijd, waarvan een inherente kwaliteit de golfbeweging is tussen routine (conservering, herhaling) en vernieuwing (vooruitgang, creativiteit). Vernieuwing betekent toename van samenhang of samengroei en orde.

Het stelselmatig naderen van de eschatologische Overmind heeft het gaandeweg samenvallen met zijn vooruitgeworpen schaduw tot gevolg. Met als gevolg een exponentiële versnelling van grensvervagende, opgestapelde vernieuwingen in het menselijk denken en handelen.

McKenna: *'Wij ervaren vandaag een periode van extreme dichtheid van vernieuwing. Een periode waarin de rationele en de acausale tendensen eigen aan de tijdstroom, van dominante positie kunnen wisselen.'*

De enorm toegenomen samengroei zal zich ten slotte in een macroscopische non-lokaliteit manifesteren (alles is ogenblikkelijk met alles verbonden), wat voordien slechts onder bepaalde voorwaarden op subatomair kwantumniveau werd vastgesteld.

Voor de mens, die allengs tot een soort lichtwezen zal zijn geëvolueerd, is psychokinese, teleportatie en tijdreizen dan binnen alledaags bereik geworden (*'...anything and everything conceivable to the human imagination will occur simultaneously'*).

HYPERRUIMTE

Volgens de Roemeense antropoloog Mircea Eliade zijn luchtvaart en ruimtevaart metaforen voor de zucht van de mens naar transcendentie en zelf-transcendentie.

Terence McKenna stelt dat de menselijke verovering van de ruimte zal uitmonden in een *internalisering* van die metafoor en een *exteriorisatie* van de innerlijke ruimte. Parallel met de ontwikkeling van de ruimtevaarttechnologie en de exploratie van het stoffelijk universum zal een technologie ontstaan die het menselijke lichaam internaliseert en de menselijke ziel exterioriseert. De psychedelische ervaring staat met deze herontdekte, sjamanistische technologie in verband.

Aan het einde van de menselijke geschiedenis maakt de Overmind als transcendent Hyperobject vanuit de hyperruimte zijn entree in de driedimensionale ruimtetijd (vgl. de symbolische monoliet in de film *2001 A Space Odyssey*). Het menselijk bewustzijn gaat op in de transcendente Hyperruimte; het numineuze Mysterie wordt onthuld.

'Het is dat Ding,' zegt McKenna, *'vreemder dan we ons vandaag kunnen voorstellen, dat ons door de tijd naar Zich toewenkt en waarvan we een glimp opvangen in mystieke en psychedelische visioenen (...)* *Psychedelica zijn daarom zo belangrijk omdat ze je uit de historische matrix lichten en je laten deelnemen aan een transcendente realiteit'...*

McKenna pleitte dan ook vurig en gedurig voor een legalisering van de vandaag verboden bewustzijnsveranderende plantensoorten.

Hier dient onderscheid te worden gemaakt tussen enerzijds de verslavende en geestdodende synthetische drugs en anderzijds de organische hallucinogenen die eeuwenlang door sjamanen werden gebruikt. Empirisch, op eigen ondervinding gegrond onderzoek hiervan kan, aldus nog McKenna, complexe en vaak collectief te ervaren informatie verschaffen betreffende de Hyperruimte en/of Overmind.

TIMEWAVE ZERO

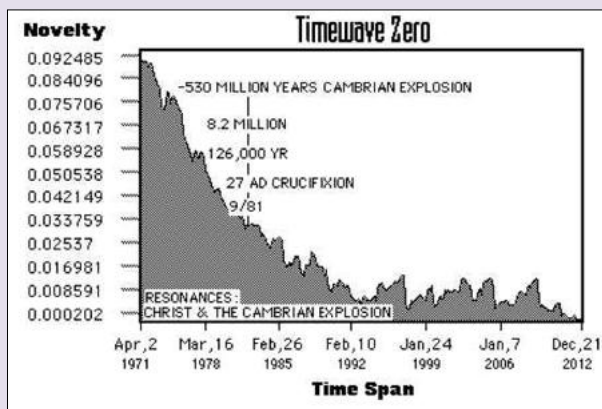
Volgens Terence McKenna gehoorzaamt ook de loop van de geschiedenis aan natuurwetten. In theorie zou die voortbeweging van de tijd dus mathematisch moeten kunnen worden beschreven. Een dergelijke poging hebben hij en software-designer Peter Meyer gewaagd met het zogenaamde TimeWave Zero computerprogramma (waarin volgens skeptici meer numerologie dan wiskunde steekt).

De grafische curve die de *Novelty Theory* illustreert of weergeeft, is de geconverteerde output van 384 input cijfergegevens die McKenna berekende uit de verandering van het aantal lijnen, bewegend van het eerste tot het 64ste hexagram in het Oud-Chinese orakelboek *I Ching* (Boek der Veranderingen).

De *I Ching*, waarin volgens McKenna het wisselend verloop van de tijd gecodeerd is, betreft een systeem dat een herhalingsproces van beweging of

verandering in de tijd, de natuur en de menselijke ervaring weerspiegelt of voorstelt (de overgang van het vrouwelijk principe *yin* naar het mannelijk principe *yang* en omgekeerd).

Het TimeWave-programma toont dus op een X-Y-grafiek eb en vloed van biologische of socioculturele vernieuwing – of georganiseerde complexiteit – op recursieve wijze toepasbaar op iedere willekeurige tijdspanne.

McKenna:

'(...) we hebben de curve, de TimeWave, en we hebben een datumveld, de menselijke geschiedenis. Wat we nodig hebben, is een onpartijdige methode om de curve te laten overeenkomen met de geschiedenis.'

Significante data in de menselijke geschiedenis vond McKenna bij de historici.

Zijn conclusie is op zijn minst verontrustend:

'(...) de best passende configuratie van deze twee datastromen (TimeWave-curve/historische datums van vernieuwing) wijst aan dat 2012 het einde is van de TimeWave'...

McKenna bedoelt hiermee dat hij, om betekenisvolle historische pieken te laten kloppen met de pieken op de TimeWave, als einddatum van een bepaalde tijdspanne (hier met als begin evenement de atoombom op Hiroshima) 15 november 2012 moest kiezen. Deze einddatum valt dan samen met het punt van maximale vernieuwing in het hele systeem, het enige punt met een energetische nulwaarde.

McKenna verfijnde deze datum later tot 21 december 2012. Om 11:18h om precies te zijn. De menselijke vernieuwing en creativiteit zou dan zo'n exponentiële groei bereiken – met een oneindige complexiteit – dat de geschiedenis zoals wij die tot dan hebben gekend afloopt en het transcendent Hyperobject onze driedimensionale wereld binnentreedt...

DE MAYAKALENDER

Een aantal redelijk arbitraire ingrepen die Terence McKenna nodig had om zijn TimeWave Zero te laten kloppen, hebben geleid tot een weerlegging van het systeem door de Britse wiskundige Matthew Watkins. Hierop werkte de wiskundige John Sheliak een nieuwe, mathematisch geformaliseerde versie uit van McKenna's 384 cijfergegevens. Gevolg, een ietwat gewijzigde curve (TimeWave One) die nog accurater zou correleren met de historische piekdatums dan de oude versie!

Nu, wat de feitelijke waarde van dit alles is, valt nog te bezien. Merkwaardig is wel dat McKenna's kansrijke einddatum van de historische cyclus ei zo na overeenstemt met het einde/begin van een Grote Cyclus in de zogenaamde Lange telling kalender van de Maya's. Toen McKenna hier pas later over hoorde, ging hij zijn eigen apocalyptische datum op die fameuze Mayadatum herijken.

Ondertussen is al veel te doen geweest rond die omstreden datum: 21 december 2012. Hoe kwam het Meso-Amerikaanse Mayavolk hieraan?

De Maya's (Klassieke periode: 200 tot 900 n.Chr.) hadden een ingewikkeld, vandaag nog niet helemaal begrepen systeem van kalenders en almanakken. Men onderscheidde drie soorten kalenders: een burgerlijke zonnekalender (*Haab'*) van 365 dagen, een ceremoniële (*Tzolk'in*) van 260 dagen en een historische op basis van een eenheid (de *tun*) van 360 dagen.

De laatste, de Lange telling, werd ook door andere Meso-Amerikaanse volkeren dan de Maya's gebruikt. Zij gold voor tijdrekeningen boven de 52 jaar.

De Lange telling werkt met een orde van 9 cycli, op één na elk een 20-voud van de vorige. De kleinste is één dag (*k'in*). De 5de cyclus (*baktun*) omvat dan al 144.000 dagen of 394,3 jaar. De 6de cyclus (*piktun*) telt 20 baktun of 2.880.000 dagen of 7.885 jaar.

De huidige piktuncyclus begon op 11 augustus 3114 v.Chr. (volgens onze Gregoriaanse kalender) en zal eindigen op 12 oktober 4772 n.Chr. Het einde (begin) van elke piktuncyclus gaat gepaard met de desintegratie en de herschepping van de wereld.

Maar de Maya's kenden ook een systeem van Grote Cycli. Elke Grote Cyclus eindigt met een catastrofe of een opmerkelijke verandering. Het einde van een Grote Cyclus valt samen met het einde van de 13de baktuncyclus van een piktuncyclus (die dus 20 baktuncycli van elk 394,3 jaar telt).

De begindatum van de huidige piktuncyclus kennen we: 11 augustus 3114 v. Chr. Een kleine berekening levert het begin van de volgende Grote Cyclus: 21 december 2012...

MAYANISME

Academische Mayadeskundigen zien in deze datum niets bijzonders; voor hen gaat het om een hernemingsdatum in een cyclische kalender. De actuele paranoia of hoge verwachting hierrond, daar is het zogeheten *Mayanisme* verantwoordelijk voor.

Mayanisme is een allegaartje van esoterische en occulte speculaties over de Mayacultuur, uit de mouw geschud door wetenschappelijk ongeschoolde auteurs uit het New Age circuit (aldus de skeptici).

Daar is bijvoorbeeld de Mexicaans-Amerikaanse schrijver/schilder José Arguëlles, milieuvriendelijk verdediger van de Mayawereldbeschouwing, buitenaardse kosmonauten en telepathische krachten. Arguëlles pleit voor een vervanging van de westerse Gregoriaanse kalender door een op de biologische klok afgestemde dertien-maankalender van eigen makelij.

Daniël Pinchbeck, auteur en psychonaut, verdedigt evenals Terence McKenna het sjamanistisch gebruik van psychedelica als een middel tot spirituele verheffing. Zijn kijk op 2012 gaat in McKenna's richting, hoewel Pinchbeck het dan heeft over 'de terugkeer van de gevederde slangengod Quetzalcoatl'.

Meest bekend in dit verband is John Major Jenkins, Amerikaans auteur en amateur astronoom. Jenkins brengt 2012 in verband met de zogeheten

'dark rift' (stofwolken) in het centrum van de Melkweg (*Xibalba* of de Onderwereld van de Maya's).

Volgens Jenkins valt de winterzonnewende van 21 december 2012 bijna pal op de kruising tussen de Galactische evenaar en de ecliptica, in de richting van het Galactisch centrum. Betekenisvolle gebeurtenis die de Maya's volgens Jenkins met hun gevorderde astronomische kennis moeten voorzien hebben. 2012 is geen noodlottige datum voor Jenkins, maar het begin van een spiritueel tijdperk.

Hoe dan ook, het volgende staat vast.

Op de archeologische site Tortuguero, niet ver van Palenque in Zuid-Mexico, relateert Maya Monument 6 het fameuze einde van de 13de baktuncyclus aan de komst van Bolon Yokte K'uh, obscure god van oorlog, onderwereld en (her)schepping...

TECHNOLOGISCHE SINGULARITEIT

Niet echt overtuigend allemaal? Ongelukkiglijk genoeg voelen mystiek of intuïtief aangelegde mensen zich vaak geroepen hun numineuze ervaringen geloofwaardigheid en 'objectiviteit' te verlenen door ze in verband te brengen met hedendaagse wetenschappelijke theorieën of modellen (de kwantummechanica!). Vaak worden die laatste dan niet afdoende verwoord of begrepen. Zo vervalt het geheel eigenlijk in pseudowetenschap, wat aan de oorspronkelijke ervaringen allerminst recht doet.

Maar apocalyptische scenario's van een even dringende soort doen vandaag ook de ronde binnen de actuele wetenschappelijke en technologische wereld. En we hebben het hier nu eens niet over klimaatcatastrofes of verwoestende pandemieën...

Neen, we gaan het hebben over... de Technologische Singulariteit!

What the hell is de Technologische Singulariteit? Datgene wat in een zeer nabije toekomst onvermijdelijk moet resulteren uit de versnelde groei van (computer)wetenschap en (bio- en nano)technologie.

Op een dag zal de wetenschappelijke/technologische kennis zo ondoorgrondelijk geworden zijn, dat de huidige menselijke intelligentie niet meer bij machte zal zijn die nog te begrijpen of te bevatten.

Een aantal neurologen verwacht dat vóór 2020 de informatieverwerking in het brein compleet in kaart zal gebracht zijn. Een combinatie van hardware (neuronaal netwerk) en software (verwerking) zal dan snel een Artificiële Intelligentie (AI) genereren die in snelrekenen, doelmatigheid en inventiviteit de mens zal evenaren en korte tijd later zelfs zal overtreffen.

Deze Super Artificiële Intelligentie (SAI) zal door een vlot begrijpen van zijn eigen werking vlug in staat zijn tot zelfprogrammering. De volgende generatie SAI's zal niet alleen veel complexer zijn dan de eerste, maar het begripsvermogen van de biologische mens gigantisch overstijgen.

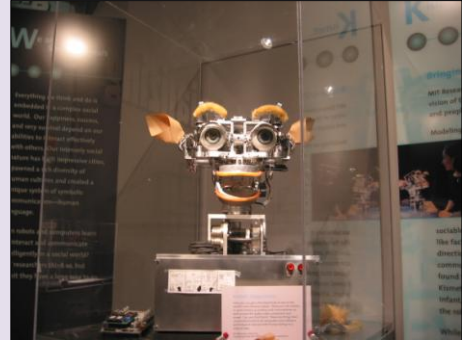
Wat volgt is een onvoorspelbare en onvoorstelbare groei van kunstmatige intelligentie. Men spreekt dan over een *Singulariteit* naar analogie met de toestand vóór de Big Bang of bijvoorbeeld in een zogeheten Zwart Gat, waar onze huidige wetten van de fysica niet (meer) gelden of instorten.

ARTIFICIËLE INTELLIGENTIE

In een eerste fase zal de volledige overname en controle van de menselijke samenleving door totaal onbegrijpelijk geworden SAI's – eventueel geïndividualiseerd tot cybernetisch geperfectioneerde *posthumans* – onvermijdelijk zijn geworden. De eerste AI kunnen als 'mensvriendelijke probleemoplosser' door de onzen geprogrammeerd zijn, maar zullen de volledig auto-noom geworden SAI's zich strikt aan dat schema houden?

Milieuactivisten en eco-anarchisten verzetten zich vandaag al tegen deze alsmaar toenemende evolutie naar technologisch totalitarisme.

Maar volgens een aantal singulariteitscritici zal het zo'n vaart niet lopen. In de eerste plaats is het fabriceren van een afgeronde AI een beetje die naam waardig, verre van eenvoudig (AI-deskundigen zijn het bijlange na niet eens over de globale aanpak).

En hoewel AI-deelsystemen gestadig en met succes vorm krijgen, spreken sommigen toch al over een meetbare teruggang in wetenschappelijke kennis en technologie in het algemeen.

Ook een veelgehoord bezwaar: Het is niet omdat een Super AI sneller kan rekenen (denken) dan de mens, dat hij (zij?) diens creatieve verbeelding en redeneervermogen zal kunnen evenaren of overtreffen.

Bovendien, een zelfbewuste Super AI als simulatie van het integrale menselijk brein? Het bewustzijn samenvallend met neuronale activiteiten?

Alsmaar meer komen er gegevens boven water die erop wijzen dat bewustzijn, geheugen en denkprocessen zelfs met uitgeschakelde hersenfuncties (vlak EEG) helder kunnen blijven doorwerken. Onder andere de fysicus Roger Penrose en de neurowetenschappers Wilder Penfield en John Eccles menen gewoonweg dat het eigenlijke bewustzijn níét in de hersenen gelokaliseerd is...

Maar als het brein slechts als een soort doorgeefluik van het bewustzijn fungeert, blijft het in theorie nog altijd mogelijk *dat doorgeefluik* te simuleren en we zien wel wat er dan gebeurt...

Laten we dichterbij huis blijven. Is 'koude' computerintelligentie verenigbaar met menselijke eigenschappen als machtswellust en vernietigingsdrang? Misschien teveel naar sciencefictionfilms gekeken, waar die twee omwille van een spannend verhaal vaak samengaan. Maar mogelijk stelt een amorele supercomputer prioriteiten die nog verontrustender zijn dan wat we ons vandaag als mens kunnen voorstellen...

Hoe dan ook, een exponentiële toename van technologische complexiteit zou op korte termijn kunnen uitlopen op onvoorziene milieurampen en op de ondergang van de menselijke beschaving als geheel (biotechnologie, miniaturisatietechnologie, link computerisering/atoomwapens).

RAYMOND KURZWEIL

Over de Technologische Singulariteit hebben de Amerikaanse wiskundige, computerwetenschapper en sciencefictionschrijver Vernor Vinge (vader van

de term) en de futuroloog, uitvinder en hightech ondernemer Raymond Kurzweil hun omstandig zegje gedaan. Vooral van Kurzweil (1948°) valt over deze kwestie in menig opzicht iets te leren.

In zijn essay *De wet van versnelde opbrengsten* (2001) heeft de man het over de exponentiële groei van, en de versnelde paradigmaovergangen in de technologie (van microchip naar nanotechnologie en zo verder).

In *The Age of Intelligent Machines* en *The Age of Spiritual Machines* voorspelt Kurzweil een exponentiële toename van de exponentiële technologische groei, met een Singulariteit vóór 2045.

Wat krijgen we dan? Onsterfelijke, op software gebaseerde menselijke wezens (die dan eventueel ge-upload kunnen worden in een virtuele of gesimuleerde computer-realiiteit). Uiterst hoge niveaus van intelligentie die zich over het universum verspreiden met lichtsnelheid. Vrijwel ogenblikkelijke informatieoverdracht langs andere dimensies.

De zogeheten transhumanistische filosofie hoopt dat de mens ten slotte vorm zal geven aan zijn eigen alleenzaligmakende God, wanneer al de materie in het universum omgezet is tot drijfkracht van een kosmische megacomputer met oneindige verwerkingscapaciteit...

Wat drijft iemand als Raymond Kurzweil tot zijn vele gelauwerde technologische uitvindingen? Tot zijn enthousiaste voorspellingen aangaande de ontwikkeling van een heilbrengende Artificiële Intelligentie binnen alsmäär krachtiger wordende (kwantum)computers?

Kennelijk een diepgewortelde, neurotische angst voor de dood.

Kurzweil is op een obsessieve wijze met zijn gezondheid bezig. Vóór hij overschakelde op 150, sloeg hij dagelijks 250 vitaminepreparaten achterover. Eenmaal per week laat hij zich inspuiten met een scheikundige mix om zijn 'biochemische staat te herprogrammeren'. Dagelijks zou hij ook 10 glazen groene thee en 10 glazen alkalisch water drinken. Daarbij volgt hij nog een aangepast bewegingsprogramma.

Kurzweil schreef een aantal boeken over gezonde voeding, waarvoor godbetert gewaarschuwd wordt op skeptische internetsites. Zelf leeft hij op een uitgepuzzeld dieet dat zijn leven zou moeten verlengen en zijn uiterlijk verjongen. Hij hoopt het zo te kunnen rekken tot een toekomstige spits-technologie hem echt biologisch onsterfelijk maakt.

In elk geval is al vastgelegd dat Kurzweils lichaam bij zijn eventuele vroegtijdige dood ingevroren zal worden in vloeibare stikstof (aangeboden door een al effectief opererend *cryonisch* bedrijf). Een verfijnde medische technologie moet hem dan te zijner tijd nieuw leven inblazen (Kurzweil heeft zich trouwens ook de vraag gesteld of via DNA-manipulatie zijn overleden vader al zou kunnen opgewekt worden!).

INVALSHOEK

Het doel van dit alles? Volgens Kurzweil en zijn briljante geestverwanten: de mens gelukkig maken. Maar geluk, is dat niet relatief? En wat als na een

geringe bijstelling van onze cognitieve invalshoek dit opwindend hightech avontuur ijdel en overbodig blijkt? Een verspilling van tijd en energie?

Wat als een cultureel deconditionerende modificatie in onze hersenen een verschuiving zou veroorzaken in ons waardeoordeel over kennis, eigendom, angst, genot, lijden, individualiteit, ziekte, dood en onsterfelijkheid?

De fraaie toekomst die Kurzweil ons te bieden heeft, is gebaseerd op het fysisch monisme: de schrale, academisch voorgetrokken atheïstisch/materialistische wereldbeschouwing van vandaag (wat niet wil zeggen dat iedere wetenschapper Kurzweils transhumanistische idealen deelt).

De 'deuren der waarneming' met een gepeperd sopje reinigen, aanhoudende introspectie of een bijna-doodervaring is niet echt nodig om het hele technologische paradijs te ontmaskeren als een kinderlijke angstreflex of als een intellectuele, in wezen door ordinair profijt en platte eerzucht aangezwengelde naïviteit.

Een paar vraagtekens plaatsen bij een werktuiglijk geassimileerd wereld- en mensbeeld is al aan de onderste steen wringen.

Dan opent bijvoorbeeld de volgende uitspraak van de Indische levensfilosoof Jiddu Krishnamurti een heel wat minder triviaal perspectief:

*'We know only fragmentarily this extraordinary thing called life; we have never looked at sorrow, except through the screen of escapes; we have never seen the beauty, the immensity of death, and we know it only through fear and sadness. There can be understanding of life, and of the significance and beauty of death, only when the mind on the instant perceives "what is". You know, sirs, although we differentiate them, love, death, and sorrow are all the same; because, surely, love, death, and sorrow are the unknowable.'*¹

¹) *'Wij kennen slechts fragmentarisch dit buitengewone ding dat wij leven noemen; wij keken nooit naar verdriet dan door een afweerscherf; wij zagen nooit de schoonheid, het ontzagwekkende van de dood, die wij enkel kennen langs angst en verdriet. Er kan slechts begrip van het leven zijn, van de betekenis en schoonheid van de dood, als de geest zonder meer waarneemt 'wat is'. Hoewel wij hier een onderscheid in maken zijn liefde, dood en verdriet hetzelfde; want waarlijk, liefde, dood en verdriet zijn het onkenbare.'*

Referenties:

Terence McKenna, *Voedsel der Goden, de zoektocht naar de oorspronkelijke boom der kennis*. Uitg. Entheon, Nijmegen, 1998.

Richard Wilhelm, *I Tjing, het boek der veranderingen*. Ankh-Hermes, Deventer, 1972.

An interview with Dr. Rick Strassman -

<http://www.mavericksofthemind.com/strassman.htm>

John Major Jenkins, *Het einde van de Mayakalender 2012: decodering van de Mayakosmogonie*. Ankh-Hermes, Deventer, 2001.

http://en.wikipedia.org/wiki/Artificial_intelligence

http://en.wikipedia.org/wiki/Ray_Kurzweil

<http://deoxy.org/mckenna.htm>

J. Krishnamurti/David Bohm, *In gesprek over het einde van de tijd*. Mirananda, Wassenaar, 1985.

Pim van Lommel, *Eindeloos bewustzijn. Een wetenschappelijke visie op de bijna-doodervaring*. Uitg. Ten Have, Kampen, 2007.

Edward F. Kelly e.a., *Irreducible Mind*. Rowman & Littlefield, UK, 2007.

